

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2021, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero: 38-8979-7 **Versio:** 1.04
Tarkistettu: 06/04/2021 **Edellinen päiväys:** 27/06/2019

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M™ Industrial Cleaner, Aerosol

Tuotekoodi

UU-0094-9105-9 UU-0094-9107-5

7100179228 7100178338

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Ammattikäyttö.
Puhdistusaine.

Käyttökohde: Ammattikäyttö.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaniementie 1), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: (09) 525 21 / (09) 512 2944
Sähköposti: miljo.sf@mmm.com
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: 0800 147 111 / 24h (09 471 977)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämän materiaalin terveys- ja ympäristövaaraluokitukset perustuvat CLP-asetuksen seosten luokituskriteereihin, kuten pitoisuusrajoihin (yhteenlaskumenetelmä). Jos materiaalin luokitus perustuu testaukseen tai fysikaalinen olomuoto vaikuttaa luokitukseen, tieto on ilmoitettu ohessa, mikäli sovellettavissa.

Aspiraatiovaaraluokitusta ei edellytetä merkinnöissä, koska tuote on aerosoli.

CLP-luokitus:

Syttyvät aerosolit, vaarakategoria 1; H222, H229
Ihoa ärsyttävä, vaarakategoria 2; H315.

Ihon herkistyminen, vaarakategoria 1; H317.
 Vesiympäristölle vaarallinen - välitön, vaarakategoria 1; H400.
 Vesiympäristölle vaarallinen - krooninen, vaarakategoria 1; H410.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

2.2 Merkinnät CLP-asetus (EY) 1272/2008

Huomiosana

Vaara.

Varoitusmerkin kirjaintunnus ja nimi

GHS02 (Liekki)|GHS07 (Huutomerkki)|GHS09 (Ympäristö)

GHS-varoitukset

Aineosa(t)

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	paino-%
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	227-813-5	80 - 90

Vaaralausekkeet:

H222	Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
H229	Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H410	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet

Ennaltaehkäisy:

P210	Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta sekä muista sytytyslähteistä. - Tupakointi kielletty.
P211	Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
P251	Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
P280E	Käytä suojakäsineitä.

Varastointi:

P410 + P412	Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/122 °F lämpötiloille.
-------------	---

Jätteiden käsittely:

P501	Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.
------	--

3% seoksesta koostuu aineosista, joiden välitöntä myrkyllisyyttä suun kautta ei tunneta.

Lisätietoja

Aine/seos kuuluu pesuaineasetuksen (648/2004/EY) sovellusalaan.

2.3 Muut vaarat

Ei tunneta.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1. Aineet

Ei sovelleta.

3.2. Seokset

Aineosa	Tunniste	%	Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti
(R)-p-menta-1,8-dieeni	(CAS-nro) 5989-27-5 (EY-nro) 227-813-5	80 - 90	Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Aquatic Chronic 1, H410,M=1 Nota C Asp. Tox. 1, H304
propaani	(CAS-nro) 74-98-6 (EY-nro) 200-827-9 (REACH-nro) 01-2119486944-21	10 - 15	Liq. Gas, H280 Nota U
Myrseeni	(CAS-nro) 123-35-3 (EY-nro) 204-622-5	< 3	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Aquatic Chronic 3, H412

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhto välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Ei edellytä ensiaputoimenpiteitä.

Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ei vaarallisia oireita tai vaikutuksia. Katso kohta 11.1, Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Altistuminen saattaa aiheuttaa sydämen toimintahäiriöitä. Altistuneelle ei saa antaa sympaattikusta kiihottavia lääkkeitä, ellei se ole aivan välttämätöntä.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Käytä palonsammutusainetta, joka soveltuu ympäröivälle palolle.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Suljetut, tulelle alttiit pakkaukset saattavat räjähtää.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

hiilimonoksidi

Hiilidioksidi (CO₂).

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Vesi ei ole tehokas sammutusaine. Vedellä voidaan jäähdyttää kuumentuneita pakkauksia ja estää niiden räjähdysmäinen hajoaminen. Voimakkaissa tulipalo-olosuhteissa tuotteen lämpöhajoaminen on mahdollista, jolloin sammuttajilla oltava eristävät paineistetut hengityksensuojaimet sekä tiiviit kumiset suoja-asut HF:n muodostumisen varalta.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoï alue. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja. Alue tuuletettava. Suuret vuodot/vuodot ilmastoimattomissa tiloissa: Koneellinen ilmanvaihto höyryjen poistamiseen. Noudatettava hyvää työhygieniää. Varoitus! Moottori voi olla kipinänlähde ja voi aiheuttaa syttyviä kaasuja tai höyryjä, jotka voivat leimahtaa tai räjähtää. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Suuremmat vuodot: Estettävä pääsy viemäriin ja vesistöihin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Jos mahdollista, sulje vuotava pakkaus. Sijoita vuotavat pakkaukset hyvin ilmastoituun tilaan, mieluiten vetokaappiin tai tarvittaessa ulkotiloihin läpäisemättömälle pinnalle, kunnes soveltuva, hyväksytty pakkaus on saatavilla. Nestemäinen päästö/vuoto. Imeytetään vuoto sopivaan epäorgaaniseen absorbenttiin, kuten bentoniittiin, vermikuliittiin tai muuhun vastaavaan materiaaliin. Sekoitetaan, kunnes absorbentti näyttää kuivalta. Huom! Imeytysmateriaali ei poista seoksen fysikaalisia-, terveys- tai ympäristövaaroja. Kerätään vuoto talteen käyttäen kipinöimättömiä työkaluja. Kootaan vuoto metalliseen, kuljetukseen soveltuvaan, UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitä kerätty materiaali niin pian kuin mahdollista soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vain teollisuus- tai ammattikäyttöön. Ei ole tarkoitettu kuluttajakäyttöön. Lue varoitukset huolellisesti ennen käsittelyä. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen. Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä. Älä hengitä pölyä/savua/kaasua/sumua/höyryä/suihketta. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Pese huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Pese saastunut

vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.). Käytä tarvittavia henkilönsuojaimia.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/122 °F lämpötiloille. Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetut aineosat, joille on voimassa oleva työhygieeninen raja-arvo, on ilmoitettu alla olevassa taulukossa.

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	HTP-arvot	HTP(8h):140 mg/m ³ (25 ppm); HTP(15min):280 mg/m ³ (50 ppm)	
propani	74-98-6	HTP-arvot	HTP(8h):1500 mg/m ³ (800 ppm); HTP(15min):2000 mg/m ³ (1100 ppm)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP-arvot).

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

Suosittelavia seurantamenetelmiä: Tietoa suositeltavista seurantamenetelmistä antaa tarvittaessa Työterveyslaitos.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Työ- ja käsittelykohteissa oltava riittävä yleisilmanvaihto ja/tai soveltuva kohdepoisto, jotta voimassa olevat työhygieeniset raja-arvot höyrylle/sumulle/udulle/huurulle/pölylle eivät ylitä. Mikäli ilmanvaihto ei ole riittävä edellä mainituilla teknisillä toimenpiteillä, on käytettävä sopivaa, EN-standardien mukaista, hyväksyttyä, CE-merkittyä hengityksensuojainta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Käytä altistumisen arvioinnin perusteella tarvittaessa sopivaa, CE-merkittyä silmien-/kasvonsuojainta estämään silmäkosketus. Suositeltava silmien-/kasvonsuojain:

Suojalasit, joissa epäsuora tuuletus.

Soveltuvat EN-standardit:

Käytä silmiensuojainta, joka täyttää standardin EN-166 vaatimukset.

Ihon- tai käsiensuojaus

Käytä altistumisen arvioinnin perusteella tarvittaessa sopivia, CE-merkittyjä suojakäsineitä ja/tai suojavaatetusta estämään ihokosketus. Huomioi suojainten valinnassa tekijöitä, kuten altistumistaso, aineen/seoksen pitoisuus, altistuksen määrä ja kesto, lämpötila-alue sekä muut vaikuttavat käyttöolosuhteet. Varmista tarvittaessa valittujen suojakäsineiden ja/tai

suojavaatetuksen soveltuvuus aiottuun käyttökohteeseen suojaintoimittajalta. Huom! Nitriilikumisia suojakäsineitä voidaan käyttää tarvittaessa polymeerilaminaattikäsineiden päällä sormituntuman parantamiseksi. Suositeltavat suojakäsinemateriaalit:

Aineosa	Paksuus (mm)	Läpäisy aika
Polymeerilaminaatti (PE/EVOH)	Tietoa ei saatavilla.	Tietoa ei saatavilla.

Soveltuvat EN-standardit:

Käytä suojakäsineitä, jotka on testattu standardin EN-374 mukaisesti.

Jos tuotetta käytetään siten, että altistuminen on mahdollista (esim. ruiskutus, roiskumisvaara), niin sopivan suojavaatetuksen käyttö voi olla tarpeellista. Käytä altistumisen arvioinnin perusteella tarvittaessa sopivaa, CE-merkittyä suojavaatetusta estämään ihokosketus. Suositeltava suojavaatetusmateriaali: Suojaesiliina - Polymeerilaminaatti.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojaintarpeen selvittämiseksi voidaan tarvita altistumisen arviointia. Altistumisen arviointi ja siihen perustuva suojainten tarve on osa työpaikan kemikaaliriskinarviointia. Altistumisen arvioinnin tulosten perusteella, valitse seuraavista hengityksensuojaintyypeistä sopiva(t) suojaamaan altistumiselta hengitysteitse:

Suodattava suojain, puoli- tai kokonaamari, suodatintyyppi AP2/AP3 (orgaaniset kaasut/höyryt/hiukkaset).

Puoli- tai kokonaamarilla varustettu hengityslaitte.

Varmista tarvittaessa hengityksensuojaimen soveltuvuus aiottuun käyttökohteeseen suojaintoimittajalta.

Soveltuvat EN-standardit:

Käytä standardin EN-140 tai EN-136 mukaista hengityksensuojainta.

Käytä hengityksensuojainta, joka täyttää standardien EN-140 tai EN-136 vaatimukset: suodatintyytit A ja P.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Neste.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Aerosoli.
Väri	Väritön, Vaaleankeltainen
Haju	Sitrusmainen
Hajukynnys	<i>Ei sovelleta.</i>
Sulamis- ja jäätymispiste	<i>Ei sovelleta.</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue	154 °C [<i>Viite:</i> Alkulämpötila]
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	<i>Ei sovelleta.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	0,7 %
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	6,1 %
Leimahduspiste	46 °C [<i>Menetelmä:</i> Closed Cup] [<i>Viite:</i> Pensky-Martens]
Itsesyttymislämpötila	273 °C
Hajoamislämpötila	<i>Ei sovelleta.</i>
pH	<i>aine/seos on ei-polaarinen/aproottinen</i>
Kinemaattinen viskositeetti	<i>Ei sovelleta.</i>
Vesiliukoisuus	<i>Ei sovelleta.</i>
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	-
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrynpaine	0,27 kPa [<i>Viite:</i> huoneenlämpötila]
Tiheys	0,85 g/cm ³
Suhteellinen tiheys	0,85 [<i>Ref.Std:</i> Vesi=1]
Höyryn suhteellinen tiheys	<i>Ei sovelleta.</i>

9.2 Muut tiedot

9.2.2 Muut turvallisuusominaisuudet

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (EU-VOC)	15 - 20 %
Haihtumisnopeus	<i>Ei sovelleta.</i>

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tämä aine/seos saattaa olla reaktiivinen tiettyjen aineiden kanssa tietyissä olosuhteissa - katso tämän kohdan muut otsakkeet.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

Kipinät ja/tai liekit.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei määritetty.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

<u>Aine</u>	<u>Olosuhteet</u>
-------------	-------------------

Ei tunneta.

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen EU-luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitus tietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus).

11.1. Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatiетоjen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Voi olla haitallista hengitettynä. Saattaa aiheuttaa lisäksi seuraavia terveysvaikutuksia (ks. kohta muut terveysvaikutukset).

Ihokosketus

Lievä iho-ärsytys: Oireita voivat olla paikallinen ihon punoitus, turvotus, kutina ja ihon kuivuminen. Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Kemiallinen keuhkokuume: Aineen/seoksen joutuminen keuhkoihin nielemisen tai oksentamisen yhteydessä saattaa aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkokuumeen. Ruoansulatuselimestön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut,

vatsanväänneet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli. Saattaa aiheuttaa lisäksi seuraavia terveysvaikutuksia (ks. kohta muut terveysvaikutukset).

Muut terveysvaikutukset:

Äkillinen altistus voi aiheuttaa seuraavia vaikutuksia kohde-eliimiin:

Äkillinen altistus työhygienisten raja-arvojen yläpuolella voi aiheuttaa: Sydänvaikutukset: Oireita voivat olla sydämen rytmihäiriöt (arrhythmia), heikotus, rintakipu ja altistuminen saattaa aiheuttaa hengenvaaran.

Syöpävaarallisuus:

Sisältää mahdollisesti syöpävaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Hengitysteitse (höyry)(4 hr)		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.)20 - 50 mg/l
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) >5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Hiiri	LC50 > 3,14 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Rotta	LD50 4 400 mg/kg
propaani	Hengitysteitse - Kaasut (4 h)	Rotta	LC50 > 200 000 ppm
Myrseeni	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
Myrseeni	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosoövyttävyyksi/ihoärsytys

Aine	Laji	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Kani	Lievästi ärsyttävä.
propaani	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Myrseeni	In vitro	Ärsyttävä

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Kani	Lievästi ärsyttävä.
propaani	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Myrseeni	Kani	Voimakkaasti ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Hiiri	Herkistävä.
Myrseeni	Hiiri	Ei luokitusta.

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	In vitro	Ei ole mutageeni.
(R)-p-menta-1,8-dieeni	In vivo	Ei ole mutageeni.
propaani	In vitro	Ei ole mutageeni.
Myrseeni	In vitro	Ei ole mutageeni.
Myrseeni	In vivo	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Rotta	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Myrseeni	Nieleminen	Useita eläinlajeja	Syöpää aiheuttava.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (naaras).	Rotta	NOAEL: 750 mg/kg/day	tiineysaika
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Ei luokitella kehitykselle vaaralliseksi	Useita eläinlajeja	NOAEL: 591 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe
Myrseeni	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (uros).	Rotta	NOAEL: 500 mg/kg/day	90 pv
Myrseeni	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (naaras).	Rotta	NOAEL: 300 mg/kg/day	prematuring into lactation
Myrseeni	Nieleminen	Ei luokitella kehitykselle vaaralliseksi	Rotta	NOAEL: 300 mg/kg/day	prematuring into lactation

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Hermosto	Ei luokitusta.		NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
propaani	Hengitys	Sydän	Vahingoittaa elimiä.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
propaani	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
propaani	Hengitys	Hengityselimet	Ei luokitusta.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Myrseeni	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Vastaavat terveysvaarat	NOAEL: Ei tietoja.	

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Ei luokitusta.	Rotta	LOAEL: 75 mg/kg/day	103 vko
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nieleminen	Maksa	Ei luokitusta.	Hiiri	NOAEL: 1 000	103 vko

					mg/kg/day	
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Nielemine n	Sydän Hormonijärjestelmä Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Verenkiertojärjestel mä Immuunijärjestelmä Lihakset Hermosto Hengityselimet	Ei luokitusta.	Rotta	NOAEL: 600 mg/kg/day	103 vko
Myrseeni	Nielemine n	Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 500 mg/kg/day	14 vko
Myrseeni	Nielemine n	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	LOAEL: 250 mg/kg/day	14 vko
Myrseeni	Nielemine n	Verenkiertojärjestel mä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	14 vko
Myrseeni	Nielemine n	ruoansulatuskanava Maksa Hengityselimet Sydän Iho Hormonijärjestelmä Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Hermosto Silmät	Ei luokitusta.	Rotta	NOAEL: 2 000 mg/kg/day	14 vko

Aspiraatiovaara

Aine	Arvo
(R)-p-menta-1,8-dieeni	Aspiraatiovaara.
Myrseeni	Aspiraatiovaara.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

11.2. Tiedot muista vaaroista

Tämä tuote ei sisällä ihmisen hormonitoimintaa häiritseviä aineita.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomais on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS #	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Fathead Minnow	Kokeellinen	96 h	LC50	0,702 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Green Algae	Kokeellinen	72 h	EC50	0,32 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	0,307 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Green Algae	Kokeellinen	72 h	EC10	0,174 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	0,08 mg/l
propani	74-98-6		Tietoa ei ole saatavilla tai se on			N/A

			riittämätön luokitusta varten.			
Myrseeni	123-35-3	Green Algae	Kokeellinen	72 h	EC50	0,342 mg/l
Myrseeni	123-35-3	Medaka	Kokeellinen	96 h	LC50	0,92 mg/l
Myrseeni	123-35-3	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	0,45 mg/l
Myrseeni	123-35-3	Green algae	Kokeellinen	72 h	NOEC	0,23 mg/l
Myrseeni	123-35-3	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	0,12 mg/l

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Kokeellinen Hajoavuus	14 pv	BOD	98 % BOD/ThBOD	OECD 301C
propaani	74-98-6	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	27.5 pv (t 1/2)	Non-standard-menetelmä
Myrseeni	123-35-3	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	1.8 h (t 1/2)	Non-standard-menetelmä
Myrseeni	123-35-3	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	76 % BOD/ThBOD	OECD 301D - Closed Bottle Test

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	Cas No.	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Arv. Biokertyvyys		BCF	2100	BCF (arv.)
propaani	74-98-6	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	2.36	Non-standard-menetelmä
Myrseeni	123-35-3	Arv. Biokertyvyys		BCF	324	BCF (arv.)

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Testaustietoja ei ole saatavilla.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämä materiaali ei sisällä PBT tai vPvB-aineita.

12.6. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Tämä tuote ei sisällä hormonitoimintaa häiritseviä aineita, joilla on haitallisia ympäristövaikutuksia.

12.7. Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuviin kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Poltto jätteiden/vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Jätteenkäsittelylaitoksella oltava lupa käsitellä aerosolipakkauksia. Käsittely tarvittaessa vaarallisenä jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Tyhjät/vajaat/puhdistamattomat pakkaukset on käsiteltävä tarvittaessa vaarallisenä jätteenä. Toimitus vaarallisen jätteen vastaanotto-/käsittelypaikkaan.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskierätyks RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

070704* Muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset.
160504* Painepakkausissa ja -säiliöissä olevat kaasut (halonit mukaan luettuina), jotka sisältävät vaarallisia aineita.

EY-jätenimike (pakkaus):

150104 Metallipakkaukset.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

	Tiekuljetus (VAK/ADR)	Ilmakuljetus (IATA)	Merikuljetus (IMDG)
14.1 YK-numero	UN1950	UN1950	UN1950
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	AEROSOLIT	AEROSOLS, FLAMMABLE	AEROSOLS
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	2.1	2.1	2.1
14.4 Pakkausryhmä	Ei sovelleta.	Not Applicable	Not Applicable
14.5 Ympäristövaarat	Ei ole ympäristölle vaarallinen	Not applicable	Not a Marine Pollutant
14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle	Lue käyttöturvallisuustiedotteen muut kohdat lisätietoja varten.	Please refer to the other sections of the SDS for further information.	Please refer to the other sections of the SDS for further information.
14.7 Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Tietoa ei saatavilla.	No Data Available	No Data Available
Valvontalämpötila	Tietoa ei saatavilla.	No Data Available	No Data Available
Hälytyslämpötila	Tietoa ei saatavilla.	No Data Available	No Data Available
VAK/ADR-Tunnelikoodi	(E)	Not Applicable	Not Applicable

VAK/ADR-Luokituskoodi	5F	Not Applicable	Not Applicable
VAK/ADR-Kuljetuskategoria	2	Not Applicable	Not Applicable
VAK/ADR-Kerroin	0	0	0
IMDG-Erottelukoodi	Ei sovelleta.	Not Applicable	NONE
Kuljetus kielletty	Ei sovelleta.	Not Applicable	Not Applicable

Lisätietoja liittyen kuljetukseen/lähtettämiseen rautateitse (RID) tai sisävesillä (ADN) on saatavilla pyynnöstä käyttöturvallisuustiedotteen etusivulla mainitulta toimittajalta.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Syöpövaarallisuus

<u>Ainosa</u>	<u>CAS-nro</u>	<u>Luokitus</u>	<u>Säädös</u>
(R)-p-menta-1,8-dieeni	5989-27-5	Luokka 3: Ei luokiteltavissa.	Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC)
Myrseeni	123-35-3	Luokka 2B: Mahdollisesti syöpää aiheuttava.	Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC)

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty tälle seokselle. Seoksen sisältämillä aineilla on saatettu tehdä kemikaaliturvallisuusarviointi aineiden rekisteröijien toimesta REACH-asetuksen (EY) 1907/2006 vaatimusten mukaisesti.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Luettelo H-lausekkeista

H222	Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
H226	Syttyvä neste ja höyry.
H229	Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa
H280	Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.
H304	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H400	Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
H410	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
H412	Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

- Kohta 09: pH-arvo tieto lisätty.
- Kohta 1: Yrityksen tiedot - osoite; tieto muutettu.
- CLP:Aineosataulukko; tieto muutettu.
- Lisätietoja (CLP); tieto muutettu.
- Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Ennaltaehkäisy; tieto muutettu.
- Kohta 03: Tiedot aineosista taulukko % - otsikko tieto lisätty.
- Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; tieto muutettu.
- Kohta 03: Aine/aineet - ei sovelleta tieto lisätty.
- Kohta 04: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot tieto muutettu.
- Kohta 05: Vaaralliset hajoamistuotteet - taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 08: Altistumisen raja-arvot-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Hengitys; tieto muutettu.
- Kohta 9: Väri tieto lisätty.
- Kohta 09: Haihtumisnopeus; tieto poistettu.
- Kohta 09: Räjähdysominaisuudet; tieto poistettu.
- Kohta 09: Kinemaattinen viskositeetti tieto lisätty.
- Kohta 09: Sulamispiste; tieto muutettu.
- Kohta 9: Haju tieto lisätty.
- Kohta 09: Haju, väri, olomuoto; tieto poistettu.
- Kohta 09: Hapettavat ominaisuudet; tieto poistettu.
- Kohta 09: pH-arvo; tieto poistettu.
- Kohta 09: Muut tiedot; tieto muutettu.
- Kohta 09: Höyryn tiheys - arvo; tieto lisätty.
- Kohta 09: Höyryn tiheys - arvo; tieto poistettu.
- Kohta 09: Viskositeetti; tieto poistettu.
- Kohta 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot- taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Aspiraatiovaara-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Syöpää aiheuttavat vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Luokitukseen liittyvät tiedot; tieto muutettu.
- Kohta 11: Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet - ei vaaraominaisuustietoja tieto lisätty.
- Kohta 11: Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Standardilauseita; tieto muutettu.
- Kohta 11: Ihosyövyttävyys/ihoärsytys-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Ihon herkistyminen-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen-taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 12: 12.6. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet tieto lisätty.
- Kohta 12: 12.7. Muut haitalliset vaikutukset tieto muutettu.
- Kohta 12: Myrkyllisyys vesieliöille (aineosat); tieto muutettu.
- Kohta 12: Ota yhteys tavarantoimittajaan/valmistajaan lisätietoja varten. tieto poistettu.
- Kohta 12: Liikkuvuus maaperässä - ei tietoja tieto lisätty.
- Kohta 12: Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet - ei vaaraominaisuustietoja tieto lisätty.
- Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.
- Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.
- Kohta 14: Luokituskoodi - Otsikko tieto lisätty.
- Kohta 14: Luokituskoodi - Sääöstiedot tieto lisätty.
- Kohta 14: Valvontalämpötila - Otsikko tieto lisätty.
- Kohta 14: Valvontalämpötila - Sääöstieto tieto lisätty.
- Kohta 14: Vastuuvapauslauseke tieto lisätty.
- Kohta 14: Hälytyslämpötila - Otsikko tieto lisätty.
- Kohta 14: Hälytyslämpötila - Sääöstiedot tieto lisätty.
- Kohta 14: Kuljetuksen vaaraluokka + sivuvaara - Otsikko tieto lisätty.

Kohta 14: Kuljetuksen vaaraluokka + sivuvaara - Säädöstiedot tieto lisätty.
Kohta 14: Vaarallinen / Ei ole vaarallinen kuljetuksessa tieto lisätty.
Kohta 14: Kerroin - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Kerroin - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Muut tiedot liittyen VAK-kuljetuksiin - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Muut tiedot liittyen VAK-kuljetuksiin - Säädöstiedot tieto lisätty.
Kohta 14: Pakkausryhmä - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Pakkausryhmä - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetussäädökset - Otsikot tieto lisätty.
Kohta 14: Erottelukoodi - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Erottelukoodi - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Erityiset varoimet - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Erityiset varoimet - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetuskategoria - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetuskategoria - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetus irtolastina - Säädöstieto tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti - Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Kuljetus kielletty - Otsikko tieto lisätty.
Section 14 Transport Not Permitted – Regulation Data tieto lisätty.
Kohta 14: Tunnelikoodi – Otsikko tieto lisätty.
Kohta 14: Tunnelikoodi - Säädöstiedot tieto lisätty.
Kohta 14: YK-numero tieto tieto lisätty.
Kohta 14: YK-numero tieto lisätty.
Kohta 15: Syöpää aiheuttavat vaikutukset; tieto muutettu.
Kohta 16: H-lausekkeet; tieto muutettu.
Kohta 16: Vastuuvapauslauseke tieto poistettu.

VASTUUVAPAUCLAUSEKE: Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen. Lisäksi tämä käyttöturvallisuustiedote toimitetaan terveys- ja turvallisuustietojen välittämiseksi. Jos olette tämän tuotteen maahantuoja Euroopan Unioniin, olette vastuussa kaikista lainsäädännöllisistä vaatimuksista, mukaan lukien, mutta ei rajoittaen, tuoterekisteröinnit/ilmoitusmenettelyt, ainemäärien seuranta ja mahdolliset ainerekisteröinnit.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi